

Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

Гүйцэтгэлийн удирдлагын баримт бичиг

**БАЙГУУЛЛАГЫН 2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН
ТАЙЛАНД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ТАНИЛЦУУЛГА**

Байгууллагын нэр: **НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР**

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б.ГАНХУЯГ

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

Н.БОЛОРМАА

2023 он

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ 2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН БИЕЛЭЛТЭД
ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

2023 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдөр

Нэг. Хяналт- шинжилгээ, үнэлгээний зорилго:

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч /Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд/-аас төсвийн шууд захирагч /Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын дарга/-тай байгуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, зорилт, арга хэмжээний гүйцэтгэл тус бүрийн шалгуур үзүүлэлтийн хүрсэн түвшинг зорилтот түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, төлөвлөлт, биелэлт хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа нь үр дүнтэй байсан эсэхэд үнэлгээ хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, удирдлагыг үнэн зөв, бодит мэдээллээр хангах, төлөвлөсөн зорилт, арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Хоёр. Арга зүй, ашигласан эх сурвалж:

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгов.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний 2023 оны 06 дугаар сарын 06-ны байдлаар нэгтгэсэн явцын тайлан, холбогдох мэдээ, мэдээллийг үндэслэн төсвийн шууд захирагчаас хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, зорилтууд, арга хэмжээ тус бүрийн шалгуур үзүүлэлтийн хүрсэн түвшинг төлөвлөгөөнд тусгагдсан шалгуур үзүүлэлтийн хүрэх түвшинтэй харьцуулан дүгнэв.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн:

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч /Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд/-аас Төсвийн шууд захирагч /Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын дарга/-тай байгуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний эхний хагас жилийн биелэлтэд 2023 оны 06 дугаар сарын 06-ны байдлаар хяналт-шинжилгээ үнэлгээг хийлээ.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд нийт 10 зорилтын 59 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан байна. Үүнд:

- Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан 1 зорилт, 12 арга хэмжээ;
- Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийн 1 зорилт, 17 арга хэмжээ;
- Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийн 4 зорилт, 18 арга хэмжээ;
- Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах чиглэлээр 4 зорилт, 12 арга хэмжээ байна.

Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг газар тус бүрээр харуулбал:

№	Газар, хэлтэс	Арга хэмжээний тоо	Арга хэмжээний дугаар
1	Бодлогын хэрэгжилт, судалгааны газар	14	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7,1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 3.15, 3.16,
2	Дотоод аудит, мониторингийн газар	6	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6.
3	Мэдээллийн технологийн төв	3	4.10, 4.11, 4.12.
4	Санхүү бүртгэлийн газар	17	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17.
5	Сургалт олон нийт хамтын ажиллагааны газар	6	3.17, 3.18, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6
6	Тамгын газар	7	3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 4.1, 4.2
7	Хяналт шалгалтын газар	3	3.7, 3.8, 3.9
8	Эмнэлэг хөдөлмөрийн магадлах төв комисс	3	4.7, 4.8, 4.9.
Нийт		59	

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний эхний хагас жилийн биелэлтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнг харуулбал:

- **“Үр дүнтэй”** буюу зорилт, арга хэмжээ нь зорилтот түвшиндээ бүрэн хүрсэн, удирдлага, зохион байгуулалт сайн, 100 хувийн хэрэгжилттэй 36 арга хэмжээ;
- **“Тодорхой үр дүнд хүрсэн”:**
 - Зорилт, арга хэмжээний хүрэх түвшинд бүрэн хүрээгүй боловч зохион байгуулалтын арга хэмжээ бүрэн авагдсан, холбогдох шийдвэр гарсан, үр дүн гарч эхэлсэн 90 хувийн хэрэгжилттэй 7 арга хэмжээ;
 - Удирдлага, зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, зорилтод чиглэсэн арга хэмжээг сайжруулах шаардлагатай 76-85 хувийн хэрэгжилттэй 4 арга хэмжээ;
 - Тавьсан зорилт, арга хэмжээнд хүрэх зорилгоор өөрсдөөс хамаарах шийдвэрийг гаргасан, хэрэгжилт үр дүнг нэмэгдүүлэх шаардлагатай гүйцэтгэл нь 70 хувийн хэрэгжилттэй 2 арга хэмжээ;
- **“Эрчимжүүлэх шаардлагатай”:**
 - Зорилт нь шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, өөрсдөөс хамаарах шийдвэрийг гаргаж, холбогдох газруудад хүргүүлсэн тухайн зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх бэлтгэл болон боловсруулалтын шатны ажил бүрэн хийгдсэн, ажил тодорхой хэмжээнд эхэлсэн бол 50.0 хувийн хэрэгжилттэй 1 арга хэмжээ: *Нийгмийн даатгалын сангийн чөлөөт үлдэгдэл, хуримтлалын сангийн хөрөнгийг хөрөнгө оруулалтад байршуулж, нэмэгдүүлэх ажил зохион байгуулах /ГТ-ний 2.8 дах арга хэмжээ/;*
- **"Үр дүнгүй":**

- Зорилт, арга хэмжээг илүү сайн тодорхойлох шаардлагатай, шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, төсөв хөрөнгө шаардлагатай 30 хувийн хэрэгжилттэй 1 арга хэмжээ: *ISO 9001:2015 олон улсын стандартад нийцсэн чанарын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах / ГТ-ний 4.1 дэх арга хэмжээ/;*
- Хэрэгжих хугацаа болоогүй 8 арга хэмжээ:

Тус хяналт шинжилгээ, үнэлгээний дүнг зорилт, арга хэмжээгээр харуулбал:

➤ **Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан 1 зорилтын 12 арга хэмжээ:**

1. *“Нийгмийн даатгалын талаар төрөөс баримтлах бодлогын хэрэгжилтийг хангуулах, нийгмийн даатгалын төв, орон нутгийн нээжийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах, нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлагын дунд хугацааны төсвийн төсөл, төсөөлөл болон төсвийн нарийвчилсан хуваарийн санал боловсруулах, гүйцэтгэлд хяналт тавих, судалгаа хийх, ирээдүйн төлөв байдал, урт хугацааны урьдчилсан тооцоолол хийх, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, санал боловсруулах”* гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт **94.5** хувь;

- Хугацаа болоогүй 1 арга хэмжээ;

➤ **Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийн 1 зорилтын 17 арга хэмжээ:**

1. *“Нийгмийн даатгалын сангийн орлого бүрдүүлэх, тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, зардлыг хугацаанд нь олгох, өр, авлага барагдуулах ажлыг удирдан зохион байгуулах, өмчийн харилцаа, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулах, нийгмийн даатгалын сангийн хуримтлал бий болгох, нягтлан бодох бүртгэлийн мэргэжил арга зүйгээр хангах, гүйцэтгэлийг тайлагнах”* гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт **93.2** хувь;

- Хугацаа болоогүй 3 арга хэмжээ;

➤ **Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийн 4 зорилтын 18 арга хэмжээ:**

1. *“Нийгмийн даатгалын бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх, сангийн болон үйл ажиллагааны зардлын зарцуулалтад аудит хийх, дүгнэлт зөвлөмж гаргах, мэргэжил арга зүйн туслалцаа үзүүлэх”* гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 100 хувь;

- Хугацаа болоогүй 3 арга хэмжээ;

2. *“Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ажил олгогч, даатгуулагч, иргэн болон нийгмийн даатгалын орон нутгийн нээжид хяналт шалгалт хийж шийдвэр гаргах, мэргэжил арга зүйн туслалцаа үзүүлэх, соён гэгээрүүлэх, урьдчилан*

сэргийлэх, үр дүнг сайжруулах чиглэлээр санал боловсруулах” гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 83.7 хувь;

3. “Төрийн захиргаа, хүний нөөц” арга хэмжээний биелэлт 100 хувь;

4. “Гадаад хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх замаар байгууллагын хөгжил, тогтвортой үйл ажиллагааг хангах” арга хэмжээний биелэлт 100 хувь;

- Хугацаа болоогүй 1 арга хэмжээ;

➤ **Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах чиглэлээр 4 зорилтын 12 арга хэмжээ:**

1. “Төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах, бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн эрх зүйн үндэслэлийг судалж, хэрэгжилтийг хангах, төлөвлөх, тайлагнах, хүний нөөцийн бодлого, төлөвлөлтийг оновчтой зохион байгуулах, нийгмийн даатгалын үйлчилгээг хөгжүүлэх замаар байгууллагын тогтвортой хөгжлийг хангах” гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 65.0 хувь;

2. “Нийгмийн даатгалын байгууллагын хүний нөөцийн чадавхийг бэхжүүлэх, олон нийт, харилцагч байгууллага салбар хэлтэс, тасгуудад мэдээлэл түгээх, гадаад хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх замаар байгууллагын тогтвортой хөгжлийг хангах” гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 100 хувь;

3. “Нийгмийн даатгалын харилцаанд оролцогч талуудад эмнэлэг хөдөлмөрийн магадлалын чиглэлээр мэргэжил арга зүйн үйлчилгээ үзүүлэх” гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 93.3 хувь;

4. “Нийгмийн даатгалын үйлчилгээг мэдээллийн технологийн үйл ажиллагаагаар дэмжих, мэдээллийн сан бүрдүүлэлт, хадгалалт хамгаалалт, гадаад, дотоод мэдээллийн урсгалын нэгдсэн хяналттай тогтолцоог төлөвшүүлэх, хөгжүүлэх” гэсэн байгууллагын стратегийн зорилтыг хангахад чиглэсэн хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 90 хувь;

Цаашид холбогдох газруудтай хамтран биелэлт, үр дүнг нэмэгдүүлэх, эрчимжүүлэх шаардлагатай 30-76 хувийн гүйцэтгэлтэй 5 арга хэмжээ байна.

- Нийгмийн даатгалын сангийн шимтгэлийн авлагыг оны эхний үлдэгдлээс 60 хүртэл хувиар бууруулах /ГТ-ний 2.5 дахь арга хэмжээ/;
- Нийгмийн даатгалын сангийн чөлөөт үлдэгдэл, хуримтлалын сангийн хөрөнгийг хөрөнгө оруулалтад байршуулж, нэмэгдүүлэх ажил зохион байгуулах /ГТ-ний 2.8 дахь арга хэмжээ/;
- “Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлагыг бууруулж, хамралтыг нэмэгдүүлэх” аяныг зохион байгуулж, дүнг нэгтгэн, үр дүнг тооцох /ГТ-ний 3.8 дахь арга хэмжээ/;

- ISO 9001:2015 олон улсын стандартад нийцсэн чанарын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах /ГТ-ний 4.1 дэх арга хэмжээ/;
- Нийгмийн даатгалын салбарын хэмжээнд мэдээллийн шинэчилсэн системийг турших, нэвтрүүлэх ажлыг хэрэгжүүлэх /ГТ-ний 4.11 дэх арга хэмжээ/ ;

Дөрөв. Дүгнэлт, зөвлөмж

1. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний оны эхний хагас жилийн биелэлтийг **93.7** хувиар дүгнэж **“Тодорхой үр дүнд хүрсэн”** гэж дүгнэсэн.

2. Нийгмийн даатгалын салбарын хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаатай холбоотой дээд газраас гарсан тогтоол, тушаал шийдвэр болон гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт харьцангуй шуурхай, тогтмол хийгдсэн байгаа нь ажлын явц, үр дүнгээс харагдаж байна.

3. Холбогдох нэгжүүд зорилт арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцыг тайлагнахдаа тайлант хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн ажлыг товч бөгөөд тодорхой бичиж, зорилтот түвшинд хүрсэн эсэх, хүрээгүй бол шалтгааныг бичиж хэвших;

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын төсвийн шууд захирагчийн 2023 оны эхний хагас жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ үнэлгээний тайланг хавсаргав.

Хянаж баталгаажуулсан:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б.ГАНХУЯГ

Үнэлгээ хийж, тайлан боловсруулсан:

ДОТООД АУДИТ, МОНИТОРИНГИЙН
ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

Н.БОЛОРМАА